

**NÁRODNÝ ŽREBČÍN
TOPOĽČIANKY,
Štátny podnik**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
ZA ROK
2013**

Topoľčianky marec 2014

OBSAH:

- 1. Základné údaje o štátnom podniku*
- 2. Údaje o predmete činnosti*
- 3. História a súčasnosť podniku*
- 4. Zoznam členov štatutárnych dozorných a iných orgánov spoločnosti*
- 5. Vývoj činnosti, finančná situácia podniku a informácie o realizácii hlavných výrobných činností za uplynulé obdobie*
- 6. Udalosti, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia*
- 7. Informácie o hospodárskej a finančnej situácii podniku za obdobie roka 2012*
- 8. Informácie o návrhu rozdelenia zisku resp. umorenia straty*
- 9. Vybrané ukazovatele finančnej analýzy*

PRÍLOHY:

- Správa nezávislého audítora*
- Súvaha k 31.12.2013*
- Výkaz ziskov a strát k 31.12.2013*
- Poznámky k účtovnej závierke k 31.12.2013*

Základné údaje o štátnom podniku

- **Obchodné meno:** Národný žrebčín „Topoľčianky“
- **Sídlo:** Parková 13, 951 93 Topoľčianky
- **IČO:** 31 447 708
- **Deň zápisu:** 01.03.1993
- **Právna Forma:** Štátny podnik
- **Zriad'ovateľ :** Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

II.

Údaje o predmete činnosti

Predmet podnikania:

- šľachtenie a udržiavanie plemien koní predstavujúcich cenný, genofond u nás chovaných plemien koní,
- produkcia a predaj plemenných, chovných a úžitkových zvierat,
- vedenie plemenných kníh, plemenárskej dokumentácie, vydávanie osvedčení o pôvode a označovanie koní,
- zabezpečenie kontroly dedičnosti a úžitkovosti v chove koní,
- zabezpečenie testovania výkonnosti koní,
- obchodná činnosť
- zabezpečovanie produkcie plemenných žrebcov a kobýl pre zemský chov a šľachtiteľské chovy koní,
- zabezpečovanie vývoja a výskumu v chove koní v potrebnom rozsahu,
- vykonávanie osvetovej, propagačnej a publikačnej činnosti
- poradenská činnosť v chove koní,
- poľnohospodárska výroba rastlinná a živočíšna
- spracovanie a predaj poľnohospodárskych produktov,
- zahranično – obchodná činnosť mimo komodít, pre ktoré je treba súhlas osobitných orgánov,
- výroba a predaj vína,
- veľkoobchodná činnosť v rozsahu voľných živností,
- maloobchodná činnosť v rozsahu voľných živností,
- sprostredkovanie obchodu
- poskytovanie ubytovacích služieb po triedu ***

- závodné stravovanie
- vnútroštátna nákladná cestná doprava
- vývoz fekálií
- inseminačná činnosť zvierat
- reklamné a marketingové služby
- organizovanie seminárov a školení
- prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom.

III.

História a súčasnosť podniku

NÁRODNÝ ŽREBČÍN TOPOĽČIANKY

Do roku 1918, počas Rakúsko – uhorskej monarchie bol chov koní na území Slovenska súčasťou vysoko rozvinutého a dobre organizovaného chovu.

Československý štát, vedomý si historického, spoločenského, hospodárskeho a vojensko – strategického významu koní riešil vzniknutú situáciu založením Štátneho žrebčína Topoľčianky.

Jeho vzniku predchádzala dôkladná hĺbková analýza pôdnych, klimatických, poveternostných, ako aj lokálne strategických a teplotných pomerov. Keďže práve okolie Topoľčianok spĺňalo dané kritériá, na základe osobitného rozhodnutia vtedajšej vlády a Ministerstva poľnohospodárstva v Prahe bol dňa 15.októbra 1921 zriadený štátny žrebčín, ako špecializované zariadenie pre chov teplokrvných plemien koní Arab, Lipican, Hucul a Nonius.

Od svojho založenia zaujal žrebčín miesto šľachtiteľského centra chovu koní v Československu. Početnosťou chovaných plemien v jednom zariadení je ojedinelým v celej Európe, čo navodzovalo a v súčasnosti aj navodzuje smerom k Topoľčiankam u širokej chovateľskej verejnosti v zahraničí určitú vážnosť a rešpekt.

Žrebčín úspešne nadviazal na tradície vyspelého chovu koní v Rakúsko – Uhorsku a základom pre jeho ďalšiu šľachtiteľskú prácu bol práve plemenný materiál chovaný v žrebčinoch Rakúsko – uhorskej monarchie.

Základom arabského stáda boli plemenné zvieratá pochádzajúce zo žrebčína Radovec, Bábolna a Piber. Lipicanské stádo pochádza zo žrebčína Lipica a huculské zo žrebčína Lucina.

Obdobie rokov 1921 až 1930 je možné charakterizovať ako obdobie prípravy a výstavby chovateľských zariadení. Do užívania boli postupne uvádzané objekty Rybník,

Hostie a Breziny. Dispozičné riešenie a ich rozmiestnenie môžu aj dnes, po viac ako 90 rokoch slúžiť ako vzor komplexného riešenia zootechnických, biologických a sociálnych potrieb reprodukčného procesu v chove koní. Slúži ku cti vtedajším architektom, projektantom a pracovníkom žrebčína, ako dokázali účelne zladať chovateľské, technické a urbanistické požiadavky, bez toho, aby rušivo zasiahli do prírody a krajiny.

Nezastupiteľnosť Štátneho žrebčína Topoľčianky je zrejماً pri obnove zdecimovaných stavov koní počas II. svetovej vojny.

Koncom päťdesiatych a začiatkom šesťdesiatych rokov došlo k celkovej zmene v národnom hospodárstve, ako aj vojenstve. Technizácia výrazne zasiahla chov koní, čím sa musel postupne prispôbovať aj šľachtiteľský program novým podmienkam. Do popredia sa dostávali kone využívané viac pre šport a zábavu, ako kone pracovné. Od roku 1961 žrebčín začal s chovom športového koňa na podklade anglického plno a polokrvníka pre potreby jazdeckého a dostihového športu.

Po zmene politického a spoločenského usporiadania Európy v roku 1989 bolo nutné na tieto zmeny reagovať. Významným medzníkom v histórii žrebčína v Topoľčiankach je 1. marec 1993, kedy ministerstvo pôdohospodárstva zriadovacou listinou č. 1405/1993-420, udelilo žrebčínu štatút národného žrebčína s názvom „Národný žrebčín, štátny podnik Topoľčianky“. Od 1.12. 2006 vstúpil do platnosti zákon č. 595/2006 ZZ o prevode majetku štátu na iné osoby, čím sa stal podnik neprivatizovateľný. Tým sa vytvorili podmienky pre zachovanie cenného genofondu, ako aj historicky a pamiatkarsky vysoko cenných budov a zariadení pre budúce generácie, ako národné bohatstvo a kultúrne dedičstvo národa.

Národný žrebčín sa začal venovať aktívnym účasťami na odborných chovateľských podujatiach európskeho a svetového významu. Po búrlivých diskusiách v rokoch 1991 až 1993 zrealizoval reorganizáciu v celom chove. Rozmiestnením jednotlivých plemien do samostatných skupín po objektoch sa stal chov prehľadnejším, vytvorili sa podmienky pre dôslednejšie dodržiavanie zootechnických a biologických špecifik. Upustil od tradičných aukcií, ktoré sa ukázali po niekoľkých rokoch v nových podmienkach skôr v negatívnom svetle, ako osožné. Predaj koní za hlboko podpriemerné a nízke ceny dával priestor skôr pre konských hendlierov a priekupníkov ako pre serióznych chovateľov a odborníkov, čo začalo ohrozovať aj kvalitatívnu úroveň chovu, predovšetkým u športových koní. K týmto okolnostiam sa musel žrebčín prispôbiť a vytýčil si neľahkú cestu prezentácie svojich koní. V chove športových koní začal spolupracovať predovšetkým s nemeckými chovateľmi, ktorí predstavujú v súčasnosti svetovú špičku. Produkty tejto cieľavedomej plemenárskej práce sa začínajú presadzovať na domácich a zahraničných kolbištiach. V poslednom období boli vypracované hĺbkové analýzy stáda Slovenského teplokrvníka podľa biologických a výkonnostných ukazovateľov. Kobyly boli zatriedené do rodín a je vypracovaný dlhodobý chovateľský program pre toto plemeno. S tradičnými plemenami sa Národný žrebčín

Topolčianky začal presadzovať v odbornej chovateľskej špičke triumfami a mnohými poprednými umiestneniami na najnáročnejších medzinárodných chovateľských výstavách a podujatiach. Postupne si získaval a získava stále väčšiu popularitu a autoritu medzi najväčšími chovateľskými subjektmi a autoritami v zahraničí, čím stúpa záujem o kúpu týchto koní.

Národný žrebčín je garantom množstva odborných, športových, spoločensko-kultúrnych a chovateľských aktivít. Využíva všetky možnosti na prezentáciu slovenského chovu koní doma a predovšetkým v zahraničí. Aj keď žrebčín počas svojej viac ako osemdesiatročnej histórie prešiel mnohými ekonomickými, spoločenskými zmenami a obdobiami, ktoré neboli vždy priaznivo naklonené chovu koní, zachoval si vždy ako štátny podnik vysoký odborný a spoločenský kredit.

V súčasnosti podnik hospodári na 1 000 hektároch poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 480 ha ornej, ostatné sú lúky a pasienky.

Celá poľnovýroba, oševné postupy a voľba plodín je zameraná na produkciu kvalitných jadrových a predovšetkým objemových krmív a krmovín pre približne 550 kusové stádo koní. Základom výživy je kvalitný ovos, seno, slama a trávna senáž. Intenzívna starostlivosť je venovaná kvalite pastvín, zloženiu trávnych zmesí, systému ošetrovania a využívania pasiením.

Doplňkovou živočíšnou výrobou je chov hovädzieho dobytku čiernostrakatého nížinného plemena pre produkciu mlieka a chov oviec. Kontrola úžitkovosti je vykonávaná od roku 1957 a v roku 2000 bol chovu priznaný štatút „Šľachtiteľský chov“. Za posledné roky dosahuje úžitkovosť nad 8 500 kg mlieka za normovanú laktáciu.

V roku 2010 bol obnovený čistokrvný chov oviec plemena cigája. Odpredávajú sa jahňatá a produkcia syra je realizovaná predajom z dvora.

Hlavným poslaním Národného žrebčína je chov koní.

Dnes je NŽ Topolčianky, š.p. špecializovaným a jedinečným zariadením na chov koní tradičných a športových plemien. Hlavnou úlohou v chove tradičných plemien je konzervácia genofondu, uchovanie génových rezerv v tradičnom type, s dostatočným počtom chovných jedincov, pri zachovaní priaznivého pomeru v líniovom a rodinnom zastúpení. Chov tradičných plemien koní (lipican, shagya arab a hucul), v poňatí chráneného chovu nesmie podliehať módnym trendom doby (aj keď krátkodobým: farba, základné telové miery, typ, extrémna výkonnosť), pretože by chov nadobudol u uvedených plemien formu „komerčnú“ a stratil by strategický význam uchovania a konzervácie genotypu budovaného hipologickými odborníkmi v NŽ Topolčianky po desaťročia.

Národný žrebčín, š.p. Topolčianky sa právom zaradil medzi významné chovateľské centrá chovu koní. V súčasnosti chová v priemere 550 kusov koní piatich plemien, čím sa stal európskou raritou, pretože ostatné európske chovy sa úzko špecializujú na jedno, alebo

dve plemená. V súčasnosti je Národný žrebčín š.p. Topoľčianky jediným štátnym zariadením v chove koní na Slovensku a chované plemená predstavujú európske a svetové génové rezervy a zdroje, čím sa radí medzi najvýznamnejšie chovateľské zariadenia v Európe.

Je aktívnym členom európskych a svetových chovateľských organizácií v chove arabských, lipicanských a huculských koní. Národný žrebčín Topoľčianky je poverený rezortným ministerstvom viesť Centrálnu evidenciu koní na Slovensku, ako jediná oprávnená inštitúcia vystavuje potvrdenia o pôvode u všetkých uznaných plemien, je nositeľom šľachtiteľského programu a vedie plemenné knihy plemien Lipican, Hucul a Arab. V roku 2003 bolo uvedené do prevádzky Inseminačno – reprodukčné centrum, ktoré poskytuje odborné služby v oblasti inseminácie a reprodukcie koní a slúži ako spermobanka pre celé Slovensko. Teší sa veľkému záujmu širokej verejnosti, je cieľom mnohých odborných exkurzií a turistických návštev. Ročne ho navštívi viac ako 50 000 návštevníkov. V neposlednom rade si plní aj funkciu miesta štátnej reprezentácie.

Za hranicami Slovenska je žrebčín známy hlavne vďaka svojim chovateľským a športovým aktivitám prostredníctvom všetkých chovaných plemien a jazdeckých disciplín. Významným prezentačným prvkom žrebčína je „Klasická topoľčianska škola s lipicanskými žrebcami“, ktorá bola založená v roku 2003. Za pomerne krátke obdobie si získala mnoho priaznivcov a zúčastnila sa na významných podujatiach v mnohých krajinách Európy.

Žrebčín ponúka na predaj širokú škálu chovaných plemien koní v priebehu celého roka na rôznom stupni profesionálneho výcviku.

Národný žrebčín š.p. Topoľčianky je národným centrom šľachtenia a chovu koní na Slovensku.

Foto 1: Historická budova jazdiarne.

Vývoj zamestnanosti :

- V roku 1 998 bol počet pracovníkov 148, stav sa postupne znižoval o od roku 2006 sa stav zamestnancov pohybuje okolo 100
- Stav THP v roku 1990 bol 25 zamestnancov, od roku 2 004 bol stav THP 22 a od roku 2007 bol ich počet 21 a postupne klesal na súčasných 17

Tabuľka 1: **Vývoj zamestnanosti:**

DÁTUM	POČET PRACOVNÍKOV	
	POČET PRACOVNÍKOV SPOLU	Z TOHO THP PRACOVNÍKOV
1.1.1999	129	24
1.1.2000	130	24
1.1.2001	119	25
1.1.2002	109	23
1.1.2003	101	21
1.1.2004	104	22
1.1.2005	103	22
1.1.2006	100	22
1.1.2007	103	21
1.1.2008	97	21
1.1.2009	98	21
1.1.2010	89	18
1.1.2011	90	18
1.1.2012	88	17
1.1.2013	87	17

IV.

Zoznam členov štatutárnych a dozorných orgánov

1. Štatutárny orgán:

riaditeľ podniku: Ing. Michal Horný , PhD.

2. Dozorný orgán:

Dozorná rada: Prof. Ing. Marko Halo, PhD.

Ing. Andrea Hrdá

Ing. Róbert Mészáros

Ing. Samuel Sokol

p. Peter Vančo,

predseda dozornej rady

člen dozornej rady

člen dozornej rady

zástupca zamestnancov

predseda odborovej organizácie

SPRÁVA UZNANEJ CHOVATEĽSKEJ ORGANIZÁCIE NÁRODNÉHO ŽREBČÍNA ZA ROK 2013

VYHODNOTENIE REPRODUKČNÝCH UKAZOVATEĽOV V CHRÁNENOM CHOVE KONÍ NŽ TOPOĽČIANKY V ROKU 2013

V roku 2013 sa v Národnom žrebčíne narodilo 77 žriebät. Z toho:

- 33 žriebät plemena lipican
- 18 žriebät plemena hucul
- 7 žriebät plemena slovenský teplokrvník
- 19 žriebät shagya-arabských

Plán narodených žriebät v roku 2013 bol splnený na **102,66 %** (plánovaných bolo 75 narodených žriebät). Väčšina narodených žriebät sa narodila zdravá bez komplikácií, vrodených, či vývojových chýb a funkčných porúch.

Uhynuli tieto žriebätá:

- Gazal VIII-7 zápal pľúc
- Pluto XX-22 po kopnutí do hlavy
- Gazal V-34 nedostatočné vyvinuté (dvojčatá)
- Gazal V-35 nedostatočné vyvinuté (dvojčatá)

Ostatné žriebätá sa narodili zdravé a korektné. Sledovaný je pravidelne vývoj ich kopýt a fundamentu.

Žrebnosť predstavuje **85,08 %** (tabuľka 1). V roku 2014 existuje reálny predpoklad narodenia 88 žriebät, po odpočítaní potratov a vstrebaní.

V reprodukčnom procese bolo v sezóne 2013 využitých 30 plemenných žrebcov, z toho:

- 11 teplokrvných plemenných žrebcov (v inseminácii)
- 4 lipicanské plemenné žrebce v prirodzenej plemenitbe
- 9 plemenných huculských žrebcov v prirodzenej plemenitbe
- 5 shagya-arabských žrebcov v prirodzenej plemenitbe
- 1 arabský plnokrvný žrebec (v inseminácii)

Reprodukčné ukazovatele u plemenných žrebcov sú veľmi dobré. Percento natality sa pohybuje od 85,71 do 97,05 percent (tabuľky č 2,3,4,5).

TABUĽKA 1: VYHODNOTENIE REPRODUKČIE PLEMENNÝCH KOBÝL

PLEMENO/ prip. kobýl	PRIPUSTENÝCH KOBÝL			% ŽREBNOSTI
	Z toho vyšetrených		Nevyšetrených	
	a) jalových	b) žrebných		
<i>Hucul/23</i>	0	23	0	100
<i>Lipican/36</i>	4	32	0	88,88
<i>ARAB/27</i>	6	21	0	77,77
<i>Slovenský teplokrvník/28</i>	7	21	0	75,00
<i>CELKOVO/114</i>	17	97	0	85,08

Tabuľka 2: VYHODNOTENIE REPRODUKČNÝCH UKAZOVATEĽOV TEPLOKRVNÝCH ŽREBCOV

Číslo plemenného žrebca v PK	Meno pepiniera	% plodnosti	% žrebnosti	% natality
3643	Rockland	66,66	66,66	100
411	Comero	50,00	75,00	66,66
3639	Gentleman	0	0	0
69	Chavtajm I (Fórum)	0	0	0
3638	Ajonc j.	0	0	0
3664	Condor	33,33	33,33	100
3761	Charisma	0	0	0
3641	Gran Corado	0	0	0
3640	Polydox	100	100	100
3645	Future	0	0	0
3645	Lovis Corinth	0	0	0
3637	<i>Spolu</i>	33,33	38,09	87,50

Sezóna 2011/2012

	<i>Spolu</i>	73,68	73,68	100,00
--	--------------	-------	-------	--------

Tabuľka 3: VYHODNOTENIE REPRODUKČNÝCH UKAZOVATEĽOV LIPICANSKÝCH ŽREBCOV

Číslo plemenného žrebca v PK	Meno pepiniera	% plodnosti	% žrebnosti	% natality
68	Pluto XX Mima	90,32	90,32	100
42	Conversano XIII Toplica	80,00	100	80,00
53	Conversano XIV Mirana	0	0	0
38	Siglavý XIII Corvette	100	100	100
	<i>Spolu</i>	86,84	89,47	97,05

Sezóna 2011/2012

	<i>Spolu</i>	68,18	75,00	90,90
--	--------------	-------	-------	-------

Tabuľka 4: VYHODNOTENIE REPRODUKČNÝCH UKAZOVATEĽOV HUCULSKÝCH ŽREBCOV

Číslo plemenného žrebca v PK	Meno pepiniera	% plodnosti	% žrebnosti	% natality
25	Gurgul X	100	100	100
51	Hroby XVI	66,66	66,66	100
66	Oušor IX	100	100	100

64	Gora XX	75,00	92,30	75,00
7	Prislop	100	100	100
	<i>Spolu</i>	78,26	91,30	85,71

Sezóna 2011/2012

	<i>Spolu</i>	52,17	56,52	92,30
--	--------------	-------	-------	-------

Tabuľka 5: VYHODNOTENIE REPRODUKČNÝCH UKAZOVATEĽOV ARABSKÝCH ŽREBCOV

Č.	Meno pepiniera	% plodnosti	% žrebnosti	% natality
151	Tobrok	0	0	0
60	Gazal VIII	57,14	71,42	80,00
41	Gazal V	85,71	85,71	100
232	Shagya XXV	100	100	100
373	Ibn Galal	66,66	66,66	100
54	Shagya XXXII	75,00	75,00	100
	<i>Spolu</i>	73,07	76,92	95,00

Sezóna 2011/2012

	<i>Spolu</i>	41,66	50,00	83,33
--	--------------	-------	-------	-------

CHOVATEĽSKÉ, ŠPORTOVÉ A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ AKTIVITY NÁRODNÉHO ŽREBČÍNA, Š.P. V SEZÓNE 2013

EQUITANA

V marci 2013 Národný žrebčín Topoľčianky prijal pozvanie Európskej asociácie štátnych žrebčínov (ESSA), ktorej je členom a stal sa súčasťou tandemovej štvorylky prezentovanej na jednom z najväčších jazdeckých veľtrhov na svete – EQUITANA 2013.

Čísla hovoria samé za seba. 201 000 návštevníkov, 1000 koní štyridsiatich rôznych plemien, od Shetlandských poníkov až po Belgické ťažné kone a 850 vystavovateľov. Návštevníci si vskutku prišli na svoje.

Okrem prezentácie tradičných plemien, ako je lipican a hucul, Národný žrebčín Topoľčianky propagoval aj Majstrovstvá sveta v dvojzáprahoch, ktoré sa konali 28.8.-1.9.2013 v Topoľčiankach. V informačnom stánku mohli záujemcovia dostať všetky potrebné informácie ohľadom pripravovaného podujatia. Zároveň boli všetci prítomní pozvaní na toto vrcholové podujatie záprahovej sezóny počas krátkej exhibície lipicanského dvojzáprahu v hlavnej aréne.

CHOVATEĽSKÝ SEMINÁR

Apríl je mesiacom, kedy sa v Národnom žrebčine Topoľčianky stretáva široká chovateľská verejnosť na tradičnom chovateľskom seminári. Súčasťou seminára bola odborná prednáška o stave genetických zdrojov v zemskom chove, diskusia s vedením Národného žrebčína a prehliadka chovateľských objektov s predvedením a predstavením všetkých plemenných žrebčov zaradených do plemenitby v roku 2013.

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Stalo sa to už tradíciou, že 1. mája Národný žrebčín v Topoľčiankach pravidelne otvára svoje brány pre širokú verejnosť a priaznivcov jazdeckého športu. Nebolo tomu inak ani tento rok. Týmto divácky veľmi atraktívnym a žiadaným podujatím sa v Národnom žrebčine oficiálne otvorila turistická, chovateľská a športová sezóna 2013. Krásne letné počasie prilákalo vyše 15 000 návštevníkov. Zabezpečením bohatého programu s veľkým množstvom sprievodných podujatí vyjadril Národný žrebčín opäť vďaka všetkým svojim priaznivcom.

ZRAZ VETERÁNOV V NÁRODNOM ŽREBČÍNE

Už po niekoľkokrát sa stal Národný žrebčín Topoľčianky, š. p. hostiteľom zaujímavého podujatia, akým je zraz veteránov. Krásne počasie doprialo nielen majiteľom svojich krásnych historických vozidiel, ale aj návštevníkom, ktorých nebolo málo.

Medzi vystavenými vozidlami nechýbali ani sajdky, autobus či dokonca nákladné vozidlo. Zo značiek sa predstavili Mercedes-Benz, Rolls-Royce, Tatra, Škoda, Volkswagen, Simca či Praga. Atmosféru podujatia dotvorili aj samotní vystavovatelia, ktorí boli oblečení v dobových kostýmoch.

DEŇ KONÍ

Národný žrebčín sa už po druhýkrát pripojil k organizovaniu celoslovenského dňa koní, ktorý bol stanovený na 1. júna a spája sa s ním aj Medzinárodný deň detí.

Počas tohto dňa boli pre širokú verejnosť otvorené brány aj iných jazdeckých klubov a chovateľských zariadení. Priaznivci týchto ušľachtilých zvierat, akými kone rozhodne sú, mali možnosť objaviť ich krásu a eleganciu, spoznať ich svet a stráviť s nimi jeden krásny deň.

Narastajúci počet návštevníkov tohto podujatia svedčí o ich spokojnosti a o záujme o dianie v Národnom žrebčíne. Dúfame, že každý rok budeme môcť privítať viac a viac návštevníkov.

MAJSTROVSTVÁ SLOVENSKEJ REPUBLIKY V DREZÚRE

Národný žrebčín Topolčianky už niekoľko rokov poskytuje drezúrnym jazdcom výborné podmienky tak po technickej, ako aj organizačnej stránke. Nebolo tomu inak ani v uplynulom roku, kedy sa majstrovstiev Slovenska zúčastnil rekordný počet jazdcov a koní. Počas troch júlových dní mali diváci možnosť vidieť v novom obdĺžniku 74 koní v 16-tich súťažiach a neuveriteľných 264 štartov. Rozhodovalo medzinárodne kolégium rozhodcov so Slovenska, Českej republiky, Maďarska a Slovinska.

MAJSTROVSTVÁ SVETA V DVOJZÁPRAHOCH

Na prelome augusta a septembra sa v Národnom žrebčíne konalo jedinečné športové podujatie svojho druhu na Slovensku, a to 16-te Majstrovstvá sveta v dvojzápahoch. Organizačný tím sa na podujatie intenzívne pripravoval niekoľko rokov. Vôbec prvé majstrovstvá sveta v jazdeckej disciplíne na Slovensku priniesli organizátorovi, Národnému žrebčín Topolčianky, ale i Slovenskej republike mnoho pozitívneho. Zveľadil sa aj majetok štátu, zrekonštruovala sa dostihová dráha a celý areál, tribúna, rozhodcovská veža, vodovodný systém, nové sociálne zariadenia pre divákov. Vybudovali sa nové maratónske prekážky, osadila sa nová trafostanica. Z hľadiska bezpečnosti sa upravil vjazd do dostihového areálu, spevnili sa príjazdové cesty, upravil sa povrch samotnej dráhy a celého areálu. Národný žrebčín vybudoval v okolitých priestoroch „konské“ mestečko pre viac ako 100 kamiónov a karavanov, ktoré týždeň hostilo špičku svetových záprahových jazdcov a ich tímov. Slovensko sa športovo zviditeľnilo.

Pre mnohých návštevníkov to bol neopakovateľný zážitok, o čom svedčí aj fakt, že viac ako 20 000 divákov si prišlo pozrieť zápolenie špičky sveta v záprahovom športe počas štyroch súťažných dní tohto veľkolepého podujatia. Otvárací slávnostný ceremoniál aj napriek nepriazni počasia sledovalo takmer 2000 návštevníkov. Tí, ktorí sa nemohli zúčastniť osobne, mali možnosť všetko sledovať cez livestream. Záujem širokej odbornej ale aj laickej verejnosti – sledovať toto podujatie cez internet vysoko prekročil očakávania usporiadateľa. Na vzniknutú situáciu pohotovo reagoval zvýšením kapacity rýchleho prenosu a nerušený priamy prenos sledovalo takmer 50.000 virtuálnych návštevníkov zo 45 krajín sveta. Medzi mnohými aj z krajín ako Japonsko, Čína, Nový Zéland, Irán, Thajsko, Argentína, Brazília či Austrália a Turecko. Najväčší podiel návštevníkov predstavovali vzhliadnutia z Maďarska, Slovenska, Rakúska, Českej republiky a Poľska.

Do Národného žrebčína v Topolčiankach prišlo „bojovať“ o prestížny titul 73 súťažiacich s 209 koňmi z 23 krajín sveta. O titul majstra sveta v kategórii družstiev zápolilo až 21 národov! Účasť v Topolčiankach je doposiaľ najvyššia v počte jazdcov, tímov ale i národností. Aj táto rekordná účasť jazdcov svedčí o tom, že podmienky dostihového hipodrómu v Národnom žrebčíne sú plne porovnateľné s okolitými svetovými kolbiskami. Už medzinárodné záprahové preteky CAI* Topolčianky v roku 2012 upozornili organizátora na obrovský záujem zo strany jazdcov. Prítomnosť mnohých majstrov sveta na pretekoch dala tušiť, že majstri oprát nič nenechávajú na náhodu a Topolčianky si prišli ako sa hovorí „otukať“. Ale vráťme sa k samotným majstrovstvám sveta.

Bolo sa na čo pozeráť....

Celkovým víťazom v kategórii družstiev sa stalo Maďarsko, na druhom mieste skončilo Nemecko a bronz si odnieslo Holandsko. V rámci jednotlivcov, novým majstrom sveta sa stal horúci favorit Vilmos Lázár z Maďarska, striebornú medailu získal Sebastian Warneck z Nemecka a bronz si odniesol opäť maďarský reprezentant Zoltán Lázár.

Slovenskí jazdci vzorne reprezentovali svoju krajinu a za výsledok sa vôbec nemusia hanbiť. Minikrajina v počte dvojzáprahov dokázala splniť prísne kvalifikačné podmienky, postaviť na štart maximálny počet 4 štartujúcich za krajinu a zostaviť trojčlenné družstvo. V rámci družstiev spomedzi 21 krajín skončili na 11. mieste. V kategórii jednotlivcov si najlepší výsledok odniesol Miroslav Matúška, ktorý skončil na celkovej 21. priečke. Pavol Gašpar obsadil 43. miesto, Pavol Baláž 57. miesto a debutant Jozef Mašír 69. miesto. Ich výsledok je potrebné vnímať veľmi pozitívne aj z pohľadu prípravy. Profesionálne zahraničné tímy s trénermi, veterinármi, terapeutmi a rôznymi špecialistami o ktorých sa nám zatiaľ iba sníva sa intenzívne venovali výlučne príprave koní a jazdcov na rôznych spoločných sústredujeniach. Jazdci, ktorí sú zamestnancami Národného žrebčína museli okrem vlastnej prípravy a prípravy zverených koní zvládať aj náročné práce spojené s organizáciou celého podujatia. Počas vyše dvoch mesiacov odvedli obrovský kus práce pri výstavbe prekážok a úprave areálu v pracovnej a hlavne v mimopracovnej dobe.

Úspechom Slovenska nebola len účasť jazdcov a družstva počas majstrovstiev sveta. Najväčším chovateľským úspechom topolčianskych chovateľov sa stala prezentácia plemena koní lipican v tejto náročnej športovej disciplíne. Štvrtina koní, ktoré štartovali v Topolčiankach, boli zástupcovia tohto najstaršieho kultúrneho európskeho plemena koní. Potešiteľným faktom pre domácich organizátorov je, že z 53 štartujúcich lipicanov až 13 pochádzalo z chovu Národného žrebčína Topolčianky, š.p. Nie je to zvyčajné, skôr výnimočné aby jeden žrebčín mal takéto vysoké zastúpenie svojich odchovancov na majstrovstvách sveta. Mená koní narodených v Národnom žrebčíne figurovali na výsledkových listinách majstrov sveta v kategórii jednotlivcov, družstiev i umiestnených. Opäť sa potvrdil fakt, že topolčianske lipicany sú konkurencieschopné nielen v rangu vlastného plemena. Vynikajúco obstáli aj v konkurencii tzv. moderných športových plemien koní ako KWPN, nemeckých, holandských, francúzskych plemien. Aj to patrí k obligátnym devízam topolčianskeho chovu s tradíciou, s jasne formulovanými cieľmi a pravidlami.

Spokojnosť s organizáciou podujatia, ktorá bola vyjadrená jednak samotnými súťažiacimi, šéfmi jednotlivých ekíp ale i FEI činovníkmi, zanecháva dobrý pocit vo všetkých, ktorí na tomto nezvyčajnom projekte tvrdo pracovali celé roky. Národný žrebčín dostal v ostatných mesiacoch stovky ďakovných listov a E-mailov. Osobitne si váži poďakovanie predsedu záprahovej komisie FEI Karolyho Fugliho, v ktorom vyjadril uznanie organizátorom za bezproblémový a zdarný priebeh v poradí 16-tych majstrovstiev sveta, ktoré podľa neho boli po organizačnej a technickej stránke doposiaľ jedny z najlepších. Potešilo aj vyjadrenie samotných majstrov sveta, podľa ktorých podmienky vytvorené organizátorom predstavovali

svetovú špičku a nastavili vysokú latku pre usporiadanie 17-tych majstrovstiev sveta v Maďarsku v roku 2015.

Veľká vďaka za pozitívnu reprezentáciu Slovenska pred celým svetom, patrí celému organizačnému tímu, všetkým zamestnancom Národného žrebčína Topoľčianky, členom Jazdeckého klubu pri Národnom žrebčine Topoľčianky, š.p. a tiež dobrovoľníkom, ktorí ochotne pomáhali. Bez ich pracovitosti, entuziazmu, silnej motivácie a zanietenosti by podujatie takéhoto významu nebolo možné uskutočniť. Na organizácii sa aktívne podieľalo viac ako 300 činovníkov. Samozrejme, že Majstrovstvá sveta by nebolo možné zorganizovať bez finančnej podpory sponzorov, ale predovšetkým bez podpory Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré prevzalo záštitu nad celým podujatím, za čo patrí všetkým úprimná vďaka.

ŠAMPIONÁT MLADÝCH KONÍ

5. – 6. októbra si priaznivci parkúrového športu prišli na svoje. Národný žrebčín spolu so Zväzom chovateľov koní usporiadal Šampionát mladých koní všetkých plemien. Počas dvoch dní sledovali diváci 245 štartov v ôsmich súťažiach stupňa Z až S.

MEDZINÁRODNÉ VYTRVALOSTNÉ PRETEKY

Slovenská vytrvalostná sezóna sa uzavrela v Národnom žrebčine Topoľčianky medzinárodnými pretekmi a majstrovskou súťažou juniorov. V súťažiach na 60, 80, 85, 120 a 160 km odštartovalo 56 jazdeckých dvojíc zo Slovenska, Česka, Rakúska, Nemecka, Maďarska a Poľska.

UKONČENIE ŠPORTOVEJ SEZÓNY

Tak ako tradícia káže, vždy tretiu októbrovú sobotu sa Národný žrebčín a Slovenská jazdecká federácia, za účasti mnohých jazdeckých klubov lúči s uplynulou športovou sezónou slávnostnou Hubertovou jazdou. Tohtoročných účastníkov privítalo v areáli Národného žrebčína trochu chladné, ale zato slnečné počasie s romantickým koloritom farieb jesene.

Na slávnostnom otvorení Hubertovej jazdy pred Zámkom v Topoľčiankach nastúpilo 12 kočov a viac ako tridsiatka jazdcov zo Slovenska, ale aj zo zahraničia. Víťazkou Hubertovej jazdy sa stala domáca jazdkyňa Eva Bírová, ktorá prijala gratulácie priamo od prezidenta SR Ivana Gašparoviča.

MIKULÁŠ 2013

Na príchod Mikuláša sa každoročne tešia hlavne tí najmenší. V Národnom žrebčine bol pre nich pri tejto príležitosti opäť pripravený pôsobivý program, ktorý sa teší veľkej obľube zo strany návštevníkov.

Za tónov nádhernej hudby a svetelných efektov mohli diváci sledovať vystúpenia lipicanov, huculov a ich jazdcov, ktorí predvádzali divácky atraktívne sadnutie, ľahnutie ale aj náročné cviky Klasickej topoľčianskej školy v duchu romantickej rozprávky. Veľmi pôsobivá bola aj voltážna ukážka, predvedená v tme s blikajúcimi kostýmami cvičencov. Celý

príbeh bol umocnený bohatými dobovými kostýmami, ktoré dodali vystúpeniu tú pravú rozprávkovú atmosféru. Na záver nemohol chýbať krásny koč ťahaný cválajúcimi bielymi lipicanmi, ktorý pôsobivo priviezol samotného Mikuláša a jeho družinu. Tí najmenší recitovali a spievali čo im repertoár stačil a Mikuláš ich bohato odmeňoval.

KLASICKÁ TOPOLČIANSKA ŠKOLA

Klasická škola plní predovšetkým reprezentačnú funkciu, nielen na domácej pôde ale aj v zahraničí. Vystúpenia štvorylky a ukážky cvikov klasickej školy sú žiadané pri rôznych príležitostiach ako sú výročia, otvorenia objektov, zahájenia podujatí alebo galaprogramy na rôznych svetových výstavách. Je to propagácia jednej z mnohých činností Národného žrebčína a zároveň propagácia chovu plemena lipican a jeho všestranného využitia.

Minuloročná sezóna bola na vystúpenia klasickej školy naozaj bohatá. Napríklad, 24.októbra sa areál historickej jazdiarne Národného žrebčína Topolčianky zaplnil účastníkmi 18. ročníka **TOP AGRO Slovensko** a 13. ročníka **Najkrajší chotár roka**. Viac ako dvesto účastníkov tleskalo štvorylke, či ukážkam klasickej topolčianskej školy s lipicanmi. Program v jazdiarni otvorila Soňa Ludvighová, šéfredaktorka časopisu FARMAGAZÍN a vzácnych hostí privítal riaditeľ Národného žrebčína Michal Horný.

Organizátorom tohto prestížneho podujatia bol už tradične Klub poľnohospodárskych novinárov SSN v spolupráci Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou (SPPK) a Unicredit bank. Stovku najlepších firiem agrozozortu v súťaži TOP AGRO vyhodnocuje pravidelne Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva. Výsledný počet bodov získavajú firmy podľa rentability celkového kapitálu, nákladovosti tržieb a produktivity práce z pridanej hodnoty. Slávnostné odovzdávanie ocenení za účasti ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka pána Ľubomíra Jahnátka sa uskutočnilo v Zámku Topolčianky.

Ani pracovníci firmy Big Dutchman International GmbH neodchádzali z Topolčianok sklamaní. Okrem tradičného vystúpenia lipicanov tiež navštívili hipologickú expozíciu, v ktorej je sústredených vyše 3000 artefaktov dokumentujúcich činnosť Národného žrebčína.

Bielemu baletu s lipicanmi tleskali diváci nielen na pôde Národného žrebčína ale aj počas zákazkových vystúpení, ako napr. na prezentačnej akcii Kia Motors Žilina, na konskom popoludní Slávia Bratislava ale aj predvedeniu pas de deux na oslavách založenia mesta Hlohovec. Svoje miesto majú naše lipicany aj na medzinárodnom Lipicanskom festivale v Szilvasvarade (HUN). Nechýbali sme ani na poľnohospodárskej výstave Agrokomplex Nitra, alebo Grand Prix Bratislava. Taktiež sa topolčianske lipicany zúčastnili slávnostného ceremoniálu pri otvorení CEI v Pezinku.

Snáď jediné čo nás v uplynulej sezóne 2013 veľmi mrzí je fakt, že v Národnom žrebčine nebolo možné usporiadať dostihy a voltážne preteky. Voltážne preteky sa neuskutočnili z termínových dôvodov. V prípade dostihov bolo nemysliteľné, aby sa v prípravnej fáze majstrovstiev sveta na rovnakej dráhe uskutočnili dostihy. Aj napriek našej enormnej snahe o zorganizovanie dostihov po majstrovstvách sveta nebolo v našich silách

dať dráhu do stavu, aby sa mohli konať korektné dostihové zápolenia. Všetkým fanúšikom turfu v Topoľčiankach sa ospravedľujeme a ďakujeme za pochopenie. Národný žrebčín vynaloží všetko úsilie, aby si v roku 2014 a v ďalších rokoch mohli diváci a návštevníci vychutnať atraktívne dostihy na topoľčianskom hipodróme.

Záverom je potrebné konštatovať, že Národný žrebčín š.p. si udržal aj v roku 2013 vysokú latku odbornej chovateľskej práce, dôsledne plnil svoju funkciu chovateľského a reprezentačného centra koní na Slovensku.

ZEMSKÝ CHOV KONÍ - CHOV KONÍ V SÚKROMNOM VLASTNÍCTVE V ROKU 2013

V chovateľskej sezóne 2013 zaregistroval NŽ Topoľčianky, š.p. ako gestor tradičných plemien koní shagya - arab, hucul, lipican a arabský plnokrvník na žiadosť majiteľov kobýl 68 narodených žriebät (tabuľka 1). Z toho:

- a) 17 shagya - arabských žriebät
- b) 11 arabských plnokrvných žriebät
- c) 14 lipicanských žriebät
- d) 27 huculských žriebät

Stavy zaregistrovaných žriebät v roku 2013 (101 registrovaných žriebät v roku 2012) značne poklesli. Na Slovensko bolo importovaných 23 koní:

- 13 arabských plnokrvných
- 4 kone plemena hucul
- 6 lipicanských koní.

Viac ako 56 % importovaných koní na Slovensku predstavuje dovoz arabských plnokrvných koní (žrebce, kobyly), s cieľom zaradenia týchto jedincov do plemenitby (tabuľka 3). Arabské plnokrvné kone boli importované z Talianska, Poľska, Českej republiky, Anglicka, Španielska a Maďarska. Import uvedených koní prevyšuje export. V roku 2013 bolo exportovaných 8 arabských plnokrvných koní do Českej republiky a Maďarska.

Tab. 1:

Počty zaregistrovaných žriebät podľa plemien v jednotlivých ročníkoch

Plemeno/ro k	Počty zaregistrovaných žriebät								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
HUCUL	16	32	18	37	23	25	22	29	27
LIPICAN	25	29	25	34	37	28	20	33	14
ARAB (shagya+Or 1/1)	42	37	46	42	43	55	53	39	28
SPOLU	83	98	89	113	103	108	95	101	68

Tab. 2:

Počty zapísaných plemenných kobýl do plemenných kníh v súkromnom sektore

Plemeno	ROK		
	2011	2012	2013
Lipican	7	8	11
Hucul	9	13	10
Shagya arab+arab	6	8	1
Arabský plnokrvník	7	3	5
SPOLU	29	32	27

Tabuľka 3:

Počty importovaných arabských plnokrvných koní v rokoch 2009 – 2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet importovaných koní (ks)	8	15	22	13	13

Tab. 4:

Novozapísané kone génových zdrojov do plemenných kníh v roku 2013

Plemeno	Kone Národného žrebčína Topoľčianky			Zemský chov (kone v súkromnom vlastníctve)			S P O L U
	Novozapísané žriebäťá	Novozapísané plemenné kobyly	Novozapísané plemenné žrebce	Novozapísané žriebäťá	Novozapísané plemenné kobyly	Novozapísané plemenné žrebce	
	ROK 2013			ROK 2013			
LIPICAN	33	2	1	14	11	0	61
HUCUL	18	0	0	27	10	0	55
SHAGYA ARAB (ARAB)	19	0	2	16	1	0	38
Arabský plnokrvník	0	0	0	9	5	2	16
SPOLU	70	2	3	66	27	2	170

SKÚŠKY VÝKONNOSTI KONÍ

Nadalej musíme konštatovať, že v zemskom chove v prevažnej miere absentujú skúšky výkonnosti kobýl. V roku 2013 absolvovalo skúšky výkonnosti iba 5 koní v súkromnom sektore. Z toho 4 kobyly plemena lipican a jeden arabský plnokrvný žrebec. Celkovo bolo v zemskom chove ohodnotených spolu 39 koní.

Ostatné kobyly boli zaradované len na základe typu, exteriéru a mechaniky pohybu. V roku 2013 poklesol počet zapísaných plemenných kobýl do plemenných kníh na 27 kobýl (tabuľka 2) v porovnaní s rokom 2012 o 5 kusov. Pokles novozapísaných plemenných kobýl priamo súvisí aj so znížením poklesu záujmu chovateľov o reprodukciu. Početnosť kobýl zaradených v reprodukčnom procese v roku 2013 poklesol a v roku 2014 je pravdepodobné opätovné zníženie počtu narodených žriebät u sledovaných plemien.

U žrebcov génových zdrojov sú výkonnostné skúšky podmienkou pre ich zaradenie do plemenitby podľa platných štatútov plemenných kníh, resp. je akceptovaný ich výber (licencia na pripúšťanie) z importovanej krajiny.

V zemskom chove sa uskutočnil predvýber žrebcov dňa 16.5.2013 a celkovo bolo ohodnotených 5 žrebcov.

Dňa 2.10.2013 sa vo Vydranoch konali skúšky výkonnosti štyroch lipicanských kobýl vo vlastníctve p. Ing. Nagyho.

Dňa 30.10. 2013 sa v Národnom žrebčine konali skúšky výkonností koní génových zdrojov. Skúšky úspešne absolvovalo šesť lipicanských kobýl a dva lipicanské žrebce vo vlastníctve Národného žrebčína Topolčianky, š.p. a jeden arabský plnokrvný žrebec KA BAHEER vo vlastníctve Gallová Ingrid, Mengusovce. Dva žrebce boli zo skúšok ospravedlnené.

Majitelia žrebcov, na základe kladného absolvovania skúšok výkonnosti svojich žrebcov, mohli požiadať o potvrdenie výberu plemennému žrebcovi a vydanie výberovej knižky žrebca po predložení DNA testu u jednotlivých žrebcov.

Tab. 5:

Počty koní, ktoré úspešne absolvovali skúšky výkonnosti v zemskom chove v roku 2013

Plemeno	ZEMSKÝ CHOV	
	kobyly	žrebce
LIPICAN	4	-
HUCUL	-	-

Or 1/1	-	1
SHAGYA ARAB	-	-
SPOLU	4	1

V súvislosti s podporou chovu koní prostredníctvom „**Plánu rozvoja vidieka**“ požiadali chovatelia tradičných plemien Národný žrebčín o vystavenie potvrdenia o zápise koní do PK na základe splnenia požiadaviek podľa platných štatútov PK pre jednotlivé plemená. Národný žrebčín Topoľčianky vyhovel všetkým žiadostiam a v roku 2013 bolo vystavených 48 potvrdení pre chovateľov zapojených do projektu.

Úrad plemennej knihy v roku 2013 vydal 8 exportných certifikátov WAHO do zahraničia; potvrdil 130 zmien majiteľov; 164 potvrdení o pôvode koní, 150 pasov a spolu s predsedom Výberovej komisie potvrdil výber pre plemenitbu 40 plemenným žrebcom v zemskom chove.

K 31.12.2013 eviduje Úrad plemennej knihy vo svojej databáze 571 chovateľov a majiteľov koní a 2065 aktívne žijúcich koní z plemien, ktorých plemenné knihy vedie. (tabuľka 6).

Tabuľka 6:

Počty zapísaných koní, chovateľov - chovov a výkonov Národného žrebčína Topoľčianky

PLEMENO	<i>Lipican</i>	<i>Shagya-arab/arab</i>	<i>Hucul</i>	<i>Arabský plnokrvník</i>	SPOLU
Počet koní v databáze celkovo	1537	1428/69	1126	610	4770
Počet koní v databáze žijúcich k 31.12.2013	643	569/43	467	343	2065

Počet registrovaných chovov (majiteľov) k 31.12.2013	127	156/33	124	131	571
Počet vydaných potvrdení o pôvode (POP) v r. 2013	48	38/2	39	37	164
Počet vydaných pasov koní v r. 2013	63	55/2	48	35	203

PLEMENNÉ ŽREBCE

V roku 2013 bolo v zemskom chove licentovaných a zaradených 40 plemenných žrebcov od *súkromných majiteľov*:

- a) 7 shagya-arabských plemenníkov
- b) 16 arabských plnokrvných plemenníkov
- c) 6 lipicanských plemenníkov
- d) 11 huculských plemenníkov

Situácia v počte plemenných žrebcov v jednotlivých plemenách je priaznivá čo sa týka kvality, vekovej štruktúry, geografického rozloženia plemenníkov a ich kmeňového, resp. líniového zastúpenia. Počet zaradených žrebcov sa v sezóne 2013 opäť mierne znížil v porovnaní s rokom 2012 o dvoch plemenných žrebcov.

Záverom možno konštatovať, že záujem chovateľov o tradičné plemená a génové rezervy je stabilný. Úroveň plemenného materiálu, aj vďaka testácii všetkých plemenných žrebcov prostredníctvom skúšok výkonnosti, je vyrovnaná. Percento pripustených kobýl z chovnej populácie je naďalej ovplyvnené ekonomickou krízou, ktorá sa preukazuje najmä v odbyte koní. Cieľom chovateľov ostáva produkcia kvalitných a zdravých chovných, športových, resp. rekreačných a „hobby“ koní pre každodenné využitie, rozvoj agroturistiky, rozvoj turizmu regiónu a budovanie pozitívneho vzťahu mládeže k prírode, aj prostredníctvom našich štvornohých priateľov – koní.

KLASICKÁ TOPOLČIANSKA ŠKOLA

Klasická škola plní predovšetkým reprezentačnú funkciu, nielen na domácej pôde ale aj v zahraničí. Vystúpenia štvorylky a ukážky cvikov klasickej školy sú žiadané pri rôznych príležitostiach ako sú výročia, otvorenia objektov, zahájenia podujatí alebo galaprogramy na rôznych svetových výstavách. Je to propagácia jednej z mnohých činností Národného žrebčína a zároveň propagácia chovu plemena lipican a jeho všestranného využitia.

V roku 2013 sme absolvovali 10 vystúpení:

1. Kia Motoros Žilina
2. Kónské popoludnie na Slávia Bratislava
3. Hlohovec – oslavy založenia mesta
4. Szilvasvarad – Lipicánsky festival
5. Agrokomplex Nitra
6. Grand Prix Slávia Bratislava
7. Pezinok – Otvorenie CEI (JK Napoli)
8. JK M. Záhumenského – otvorenie jazdeckého klubu Jasov
9. Top Agro
10. Hydináreň - HYZA

Jazdci a kone Topolčianskej školy:

Václav Macek

Maestoso XII (Maďar) 1994
Conversano XIII Toplica (Goran) 2000
Neapolitano XII- 18 (Traven) 2007
Neapolitano XVIII Geleta (Jerry) 2006
Siglavy XIII-14, 2009 – remonta
Conversano XIII-37, 2009 - remonta (čierny)

Peter Vančo

Siglavy XIII – 2, 2006

Ján Bíro

Meastoso XV Montedora (Martin) 1995
Favory XII-10 (Frodo) 2009 – po výkonnostných skúškach
Favory XI-63, 2010 – remonta

Jozef Martaus

Siglavy XI-22 (Saby) 2003
Favory XII-8, 2009 – remonta (chcel by ho Matuška)

Kristína Flaková

Siglavy XI-14 (Timián) 2002
Conversano VI-47 (Sauron) 2005

Martina Nittnaus

Neapolitano XI-15 (Junior) 2000

Eva Bíroová

Favory XII-3 2009 – remonta

Milada Petrušková

Siglavy XI-20 (Semir), 2003

Neapolitano XIV Bojana, 1996

Neapolitano XIV-9 , 2010 - remonta

V rámci výcviku obsadá **Štefan Sluka Favory XII-13, 2009.**

K dispozícii by bol ešte vyslúžilý záprahár **Conversano VI-17 (Soreon), 2000.**

Plány na 2014:

- Pripravovať mladé kone do štvorylky aj do školy a postupne vytvárať novú generáciu koní.
- Prijíť jazdkyňu do štvorylky

Vyhodnotenie športovej sezóny

2013

Obsah:

1. Úvod
2. Registrovaní športoví jazdci a kone v SJF a FEI
3. Drezúra-slovné vyhodnotenie výsledkov
4. Drezúra-tabuľka výsledkov
5. Parkúr-slovné vyhodnotenie
6. Parkúr-tabuľka výsledkov
7. Záprahy-slovné vyhodnotenie
8. Záprahy-tabuľka výsledkov
9. Voltíž-slovné vyhodnotenie
10. Voltíž-tabuľka výsledkov
11. Vyrvalostné jazdenie-slovné vyhodnotenie
12. Vyrvalostné jazdenie-tabuľka výsledkov
13. Dostihová sezóna

Úvod

Hlavnou úlohou Národného žrebčína je zachovanie, udržovanie a rozširovanie genofondu plemien arab, lipican, hucul a slovenský teplokrvník. Ich prezentáciou na športových podujatiach sa zväčšuje konkurencieschopnosť celého chovu, zvyšuje sa ich chovateľská hodnota. Dá sa hovoriť o akejsi „pridanej hodnote“, ktorá sa vytvára športovou kariérou konkrétneho koňa a prenáša sa aj na jeho súrodencov, rodičov a potomkov. Takisto jazdecká verejnosť vníma prostredníctvom účasti na jazdeckých podujatiach profesionalitu reprezentantov, ktorí pripravujú kone v žrebčine.

Túto činnosť zabezpečuje Jazdecký klub pri národnom žrebčine (JK pri NŽ) ako právny subjekt. Zaregistrovaní jazdci sa radia stanovami a pravidlami Slovenskej jazdeckej federácie (SJF), ktorá je zastrešená Medzinárodnou jazdeckou federáciou (FEI).

Registrovaní športoví jazdci a kone v SJF a FEI

JK pri NŽ Topoľčianky má **85** členov, z toho sa **40** je registrovaných na SJF. **32** členov sa aktívne zúčastňovalo športových podujatí s koňmi Národného žrebčína.

- **Rozhodcovia II. tr. a národní rozhodcovia:** Ing. M. Horný, PhD.
Ing. J. Kovalčík
P. Gašpar
- **Tréneri II. tr.:** P. Gašpar
MVDr. V. Naštický
R. Švihorík
- **Cvičiteľia:** B.Kodak
M.Matúška
P.Vančo
M.Horná
J.Kovalčík
- **Stavitelia parkúrov:** P.Gašpar
R. Švihorík

Jazdecký klub v spolupráci s Národným žrebčínom počas svojej existencie zorganizoval už množstvo národných aj medzinárodných pretekov.

Jazdecká disciplína	Národné preteky	Medzinárodné preteky
Záprahy	Od roku 1993	Od roku 2003, MS v roku 2013
Drezúra	Od roku 1937	2004, 2005, 2006
Parkúr	Od roku 1937	-
Voltíž	Od roku 1993	2003
Vytrvalosť	Od roku 2002	2007, 2008

Za uplynulú sezónu 2013 JK v spolupráci s NŽT usporiadal dve veľké športové podujatia.

Prvým boli **Majstrovstvá SR v drezúre**. Stúpajúci počet súťažiacich i koní v tejto jazdeckej disciplíne zabezpečuje väčšiu konkurencieschopnosť v jednotlivých majstrovských kategóriách. Veľký záujem zo strany súťažiacich tiež svedčí o tom že Národný žrebčín disponuje výbornými technickými podmienkami ako je kvalita povrchu, ustajnenie koní a celková organizácia podujatia.

Vyvrcholením sezóny však bolo usporiadanie športového podujatia roka, ktoré bolo jedinečné svojim druhom v histórii Slovenska, a to **Majstrovstvá sveta v dvojzáprahoch 2013**. Do Národného žrebčína v Topoľčiankach prišlo bojovať 73 súťažiacich s 209 koňmi z 23 krajín celého sveta. O titul Majstra sveta v kategórii družstiev zápolilo až 21 národov. Medzi súťažiacimi bola majsterka sveta z roku 2011 Carola Diener (GER), majster sveta z roku 2009 Harrie Verstapen (NED), niekoľkonásobní majstri sveta v dvoj aj štvorzáprahoch súrodenci Vilmos a Zoltán Lázárovci (HUN), alebo tiež veľmi úspešný Rakúšan Georg Moser. Pohotovosť a ochota organizačného tímu, rovnako ako aj technické podmienky a celková zabezpečenosť podujatia bola ocenená aj na stretnutí jednotlivých šéfov ekíp, kde Chester Weber (USA), svetová hviezda štvorzáprahov, v Topoľčiankach šéf amerického tímu, vyjadril spokojnosť s kvalitou majstrovstiev. Okrem tohto amerického velikána do Topoľčianok tiež zavítal Boyd Exell, jeden z najúspešnejších reprezentantov Austrálie, ktorý však žije v Británii a tu v Topoľčiankach bol ako tréner Britského tímu. Ďalším zvučným menom určite je IJsbrand Chardon (NED) niekoľkonásobný Majster sveta v štvorzáprahoch. Pozitívne reakcie z celého sveta zviditeľnili Slovensko, ale i Topoľčiansky región a Národný žrebčín, Týmto krokom sa nám podarilo úspešne spropagovať vlastný chov, predovšetkým chov lipicana, ktorý je využívaný hlavne v záprahovom športe.

Priestory Národného žrebčína boli tiež prenajaté na organizáciu Medzinárodných vytrvalostných pretekov a tiež Šampionátu mladých koní všetkých plemien.

Okrem športovej činnosti sa JK venuje aj vzdelávaniu jazdcov a rozhodcov z celého Slovenska. Pravidelne organizuje semináre, ktoré sú vždy vedené uznávaným odborníkom v danej jazdeckej disciplíne. Tieto školenia sú otvorené nie len pre domácich jazdcov a rozhodcov, ale pre celú jazdeckú verejnosť.

JK pri NŽT dáva taktiež priestor dnešnej mládeži na športovanie a následnú seberealizáciu. Voltížne oddelenie má momentálne evidovaných 13 členov vo veku od 5 do 18 rokov. Títo

cvičenci absolvujú pravidelné tréningy pod odborným dozorom štyrikrát do týždňa. V priebehu sezóny sa aktívne zúčastňujú národných aj medzinárodných voltážnych pretekov a úspešne reprezentujú JK pri NŽT. Taktiež drezúrne oddelenie ponúka dnešnej mládeži voľno-časové aktivity. Momentálne evidujeme štyroch jazdcov v kategórii deti a juniori, ktorí pravidelne reprezentujú JK pri NŽT na národných pretekoch.

ZHODNOTENIE ŠPORTOVEJ SEZÓNY 2013

Drezúrne oddelenie

V drezúrnom oddelení bolo počas športovej sezóny 2013 zaradených 11 koní:

Sunshine, Labella, Lusitania, Regency, Lohengrin, Lukrécia, Neapolitano XI-15, Siglavy XI-14, Conversano VI-47, Conversano VI-17, Favio

Tieto kone sú v tréningu Petra Vanča, Kristíny Flakovej, Martiny Nittnaus a Michaely Hornej. Priestor majú aj členovia JK pri NŽ Henrich Vančo, Diana Antalíková, Denisa Danková a Barbora Rajtárová.

Od marca 2013 absolvovali 13 výjazdov, z toho 4 na území SR, 4 v Čechách a 5 v Rakúsku. Okrem toho sa všetky spomínané kone zúčastnili Majstrovstiev SR na domácej pôde Národného žrebčína. Medzi najúspešnejšie kone môžeme zaradiť predovšetkým 6.roč. kobylu Regency po Future, ktorá sa počas celej sezóny stabilne umiestňovala na popredných priečkach. V drezúrnom oddelení sa venujeme aj vzdelávaniu a príprave juniorov a detí, ktorí tiež úspešne reprezentujú NŽ vo svojich kategóriách. Presné výsledky sú uvedené v priloženej tabuľke.

Kvalita prípravy koní aj jazdcov bola umocnená pravidelnými tréningami s uznávaným drezúrnym jazdcom a medzinárodným rozhodcom Gyula Dallosom (HUN) čo sa v nemalej miere podpísalo na výborných výsledkoch predovšetkým mladých koní.

Plány na rok 2014

Peter Vančo – Sunshine – pokračovať v systéme trénovania tak ako minulý rok, v zimnej príprave dosiahnuť úroveň „S“ **Labella** – uplynulý rok pretekala na úrovni „L“ a „S“, v zimnej príprave dosiahnuť „ST“ s Petrom Vančom. Kobyla absolvovala niekoľko

štartov s Henrichom Vančom v kategórii deti na úrovni „Z“ a „L“, takže cieľom bude v tomto smere pokračovať a utvrdiť Henricha Vanča na úroveň „L“.

Michaela Horná - Regency – má za sebou veľmi úspešnú sezónu na úrovni „Z“ a „L“, cieľom je dosiahnuť úroveň „S“ a pokračovať v tréningovom systéme podľa p. Dallosa

Martina Nittnaus- Lohengrin – uplynulú sezónu pretekal hlavne na úrovni „L“ a „S“, cieľom zimnej prípravy je utvrdiť stupeň „S“. Ak by všetko dobre išlo ku koncu sezóny by mohol absolvovať „ST“.

Neapolitano XI-15 (Junior) – pretekal na úrovni „ST“ a „T“, využíva sa v štvorylke, klasickej škole, pas de deux, príležitostne v záprahu. Cieľom je pokračovať v tomto systéme aj cez sezónu 2014.

Lukrecia - 5-ročná kobyľa ktorá absolvovala niekoľko pretekov na úrovni Z „doma i v Čechách, cieľom je počas zimnej prípravy pracovať na cvikoch z úrovni „L“ a v priebehu budúcej sezóny aj absolvovať pár pretekov stupňa „L“

Kristína Flaková –Siglavy XI-14 (Tymián) - úroveň „ST“ a „T“, štvorylka, škola, dlhá oprať, tandem, pas de deux, príležitostne záprah. Rezervný plemenný žrebec, počas sezóny 2013 je cieľom pokračovať v jeho športovom využití.

Conversano VI-47 (Sauron) - pretekal na úrovni „S“ a „ST“, počas zimnej prípravy utvrdiť úroveň „ST“, vyžíva sa v štvorylke, príležitostne sa zapriaha. Cieľom je postupne ho zaradiť aj do vystúpení klasickej školy (piaffe, passage, levade...) a pokračovať v športe.

Dorman de Puy 4 (Leffers) – 4-ročný valach, ktorý by mal byť v sezóne 2014 zaradený medzi športové kone v drezúrnom oddelení

Kone využívané pre deti a juniorov:

Favio, Conversano VI-17 (Soreon) – cieľom je ponechať ich na zbieranie skúseností detí a juniorov aj počas sezóny 2014.

Parkúrové oddelenie:

Počet koní v tréningu 3:

Sabrina, Red Rose, Narnia

Kone sú v tréningu MVDr. Viliama Naštického a Kristíny Flakovej

Tento rok absolvovali 9 výjazdov na území SR.

Sabrina a Narnia majú za sebou druhú športovú sezónu, skákali do výšky 115 cm. Sabrina absolvovala aj prvú 120-tku, na Šampionáte mladých koní, kde skončila na 4.mieste. Red Rose tento rok intenzívne pretekala do výšky 125 cm a tiež absolvovala prvú 130-tku na Šampionáte mladých koní s jednou chybou na prvej prekážke. Týmto dosiahla úroveň „S“.

Plány na rok 2014

MVDr. V. Naštický - Sabrina- má za sebou druhú športovú sezónu s dosiahnutou úrovňou „L“, cieľom je pokračovať v tréningu a utvrdiť úroveň „L“ a možno koncom sezóny 2014 absolvovať ľahšie „S“

Kristína Flaková – Red Rose- uplynulú sezónu dosiahla úroveň „S“. Cieľom do budúceho roka je utvrdiť „S“.

Narnia - má za sebou dve športové sezóny na úrovni „Z“ a „ZL“, cieľom je pokračovať v tréningu a dosiahnuť úroveň „L“

Záprahové oddelenie

V záprahovom oddelení bolo počas sezóny 2013 14 koní Národného žrebčína .

Maestoso X-39, Maestoso X-41, Conversano VI-51, Siglavy XI-27 – v tréningu **Miroslava Matúšku**

Siglavy XI-25, Siglavy XI-28, Siglavy XI- 32, Conversano VI-22 – v tréningu **Pavla Gašpara**

Maestoso XIV, Neapolitano XII-22, Maestoso X-32– v tréningu **Jozefa Mašíra**

Siglavy XI-43, Conversano VI-40, Neapolitano XII-15 – v tréningu **Jána Bíra**

Jazdci a kone Národného žrebčína sa túto sezónu sústredili hlavne na prácu dvojzáprahov a na získanie kvalifikácie na MS 2013. Absolvovali 7 výjazdov, z toho 5 do zahraničia a 2 na území SR. Tohtoročný titul Majstra Slovenska získal v Dunajskom Klátove Pavol Gašpar. Kvalifikáciu na MS získali traja jazdci, a to Matúška, Gašpar, Mašír . Spolu zakvalifikovali 7 koní na MS.

Plány na rok 2014

Počas nasledovnej sezóny je cieľom zúčastniť sa medzinárodných štorzáprahových pretekov na svetových jazdeckých hrách v Normadii a získať tam kvalifikáciu na MS vo štvorzáprahoch.

Do športovej prípravy pod vedením Jozefa Mašíra boli tiež zaradené dve lipicanské kobyly po výkonnostných skúškach.

Voltížne oddelenie

Voltížne oddelenie momentálne disponuje 3 koňmi: Fantagíra, Chiara a Camélia

Túto sezónu absolvovali 6 výjazdov, z toho tri (vrátane ME) boli v zahraničí (Rakúsko a Česká republika).

Na MSR v Pezinku získali Antalíková a Švajčíková majsterský titul v kategórii dvojice a Švajčíková získala tretie miesto v kategórii ženy-juniorky. Chiara získala ohodnotenie najlepší kôň v kategórii jednotlivci, Fantagíra skončila hneď za ňou na druhej priečke a Camelia na štvrtej priečke.

V rámci rebríčka Slovenský voltížny pohár 2013, Antalíková a Švajčíková skončili na celkovej tretej priečke v kategórii dvojice, rovnako ako aj Tomáš Malý v kategórii muži.

Oba kone, **Fantagíra a Chiara**, dosahovali veľmi dobré hodnotenia aj v zahraničí. Boli žiadané aj pretekármi zo zahraničia, cvičili na nich poľskí , talianski aj ruskí reprezentanti.

Camélia – mladá kobyľa, tento rok absolvovala prvú športovú sezónu, na mladého koňa bez skúseností dosahovala veľmi dobré výsledky.

Plány na rok 2014

Cieľom budúcoročnej sezóny je reprezentovať na národných aj medzinárodných pretekoch, zúčastniť sa CVI v HUN, AUT, CZE a získať nomináciu na ME HUN 2014. Nakoľko Tomáš Malý má splnenú kvalifikáciu v kategórii muži-seniori na Svetové jazdecké hry v Normandii, je tu možnosť reprezentovať Slovensko a Národný žrebčín aj v tejto jazdeckej disciplíne. Malý a Švajčíková budú pracovať na nominácii do Normandie v kategórii dvojica.

Ďalším cieľom je aj príprava mladých koní do športu a na predaj.

Vytrvalostné oddelenie

V sezóne 2013 boli v tomto oddelení zaradené 4 kone, a to Seel El Nil/ Kasr El Nil -50, Shagya XXIX-24/Sally, Dahoman XII-35/ Sabína a Kadif/ Shagya XXIV-23. Kone sú v tréningu Jozefa Martausa, Martina Mikláša, Petra Ondrejku a Gabriela Biháryho.

Túto sezónu absolvovali 6 výjazdov na území SR a v októbri sa zúčastnili medzinárodných vytrvalostných pretekov na domácej pôde NŽ v Topoľčiankach. Všetky kone už súťažia na 60 km tratiach. Peter Ondrejka obsadil prvé miesto v Šamoríne, Jozef Martaus druhé miesto v Topoľčiankach. Gabriel Biháry s Kadifom absolvoval už len 80 km trate a v rámci MSR štartoval na 110 km trati ktorú však nedokončil. Kôň Martina Mikláša, Sally, má opakovane zdravotné problémy čo sa podpísalo aj na výsledkoch a menej absolvovaných pretekoch.

Plány na rok 2014

Gabriel Biháry už má absolvovaný tzv. Noviciát, čo znamená, že už môže štartovať na tratiach dlhších ako 80 km a s väčšou obtiažnosťou označovanou hviezdami. Ostaní jazdci chcú absolvovať „noviciát“, čo znamená prejsť 60km a 2x 80km trasu tempom max 16km/hod.

Biháry Gabriel – Kadif – Noviciát má absolvovaný, cieľom je štartovať na národných a medzinárodných pretekoch, na tratiach dlhších ako 80 km.

Mikláš Martin – Sally – Chcel by dokončiť noviciát v závislosti od zdravotného stavu koňa.

Ondrejka Peter – Sabina – Chcel by dokončiť noviciát, takže cieľom je posunúť sa 80km trate.

Martaus Jozef – Seel El Nil - Chcel by dokončiť noviciát, takže cieľom je posunúť sa 80km trate.

Dostihové oddelenie

V dostihovom športe sme mali za uplynulú sezónu 2013 zaradeného len 1koňa.

Bola ňou kobyła Mini Mini, ktorá mala počas sezóny tri štarty, z toho jedno víťazstvo a jedno umiestnenie. Celkový zisk bol 715,- euro.

Koncom tohto roka sa dostihová stajňa rozrástla o nové kone, ktoré by mali v budúcej sezóne reprezentovať Národný žrebčín Topoľčianky.

Kôň	Vek	Pohlavie	V majetku
NUMIS	4-ročný	Valach	NŽT
COUNTENDER	2-ročný	Žrebec	NŽT
JADRANKA	2-ročný	Kobyła	Prenájom z SK Krasne
FALANGA	2-ročný	Kobyła	Prenájom z SK Krasne

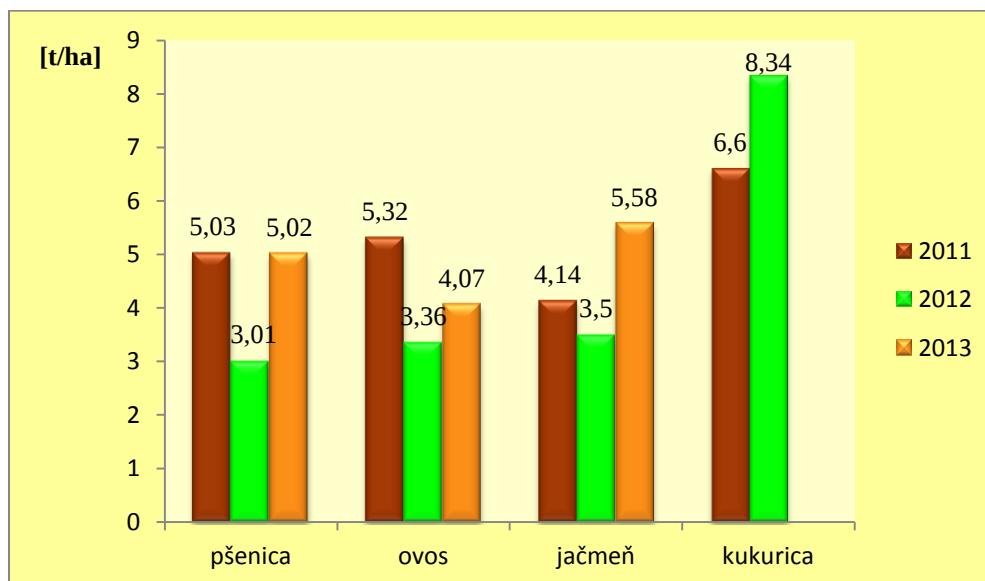
Za uplynulú sezónu 2013 sme mali v dostihovom tréningu 5 cudzích koní a na budúcu sezónu 2014 sa ich počet zvýši na 8.

Rastlinná výroba

Národný žrebčín Topoľčianky v roku 2013 hospodáril na ploche 811,05 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 587,25 ha ornej pôdy a 223,8 ha TTP. Z ornej pôdy sme na 285,27 ha pestovali obilniny a ostatné plochy tvorili krmoviny.

Z obilnín sme pestovali ozimnú pšenicu, ozimný jačmeň, ovos. Pre porovnanie úrod obilnín, udávame graf, porovnanie úrod medzi rokom 2011 - 2013.

Graf č. 1

Ozimná pšenica bola osiata na ploche 146,27 ha. Produkcia bola 735 t a priemerná úroda bola 5,02 t/ha. Oproti roku 2012 je nárast úrody o 2,01 t/ha. Rok 2013 bol klimaticky mimoriadne dobrý, zrážkovo nadpriemerná bola jar, začiatok dozrievania a samotná žatva bola zase slnečná, takmer bez zrážok. Kvalitatívne parametre boli výborné, pšenica mala kvalitu E. Veľmi nízka bola však realizačná cena, kde sme predali pšenicu po 145 €/t (rok 2012 – 225 €/t) spoločnosti SIGI Agro - Dvory nad Žitavou. Z produkcie 735 t sme predali 640 t, ostatnú pšenicu sme si ponechali na výrobu krmných zmesí pre HD.

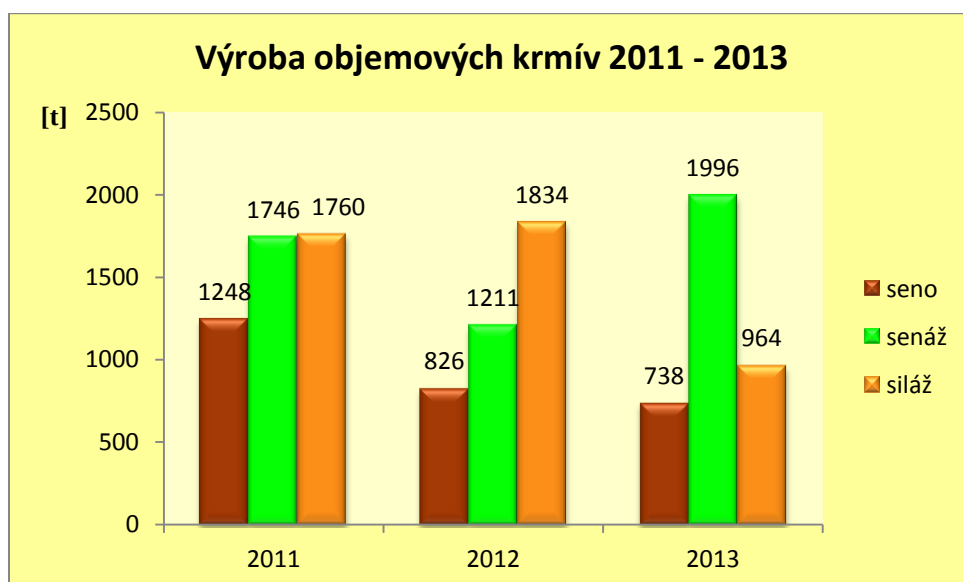
Ovos bol osiaty na ploche 120,39 ha, výmlat bol 491 t a priemerná úroda 4,07 t/ha. Napriek neskorej sejbe je úroda dobrá. Produkcia ovsa bola rozdelená po jednotlivých výrobných objektoch a uskladnená v pripravených priestoroch.

Ozimný jačmeň sme pestovali na ploche 18,61 ha. Produkcia bola 104 t, priemerná úroda bola 5,58 t/ha, čo je vynikajúca úroda. Celá produkcia sa ponechala na výrobu krmných zmesí pre HD. Celkovo sme vyrobili 1330 t obilnín.

Rok 2013 bol priaznivý aj na výrobu krmovín. VRK sme pestovali na ploche 208 ha, 36 ha plochy tvorila lucerna a 172 ha boli trávy na ornej pôde. Produkcia zelenej hmoty bola spracovaná na senáž a seno. Vyprodukovali sme 4 318,4 t zelenej hmoty, priemerná úroda je 20,7 t/ha.

TTP sme pestovali na ploche 223,8 ha. Časť plochy slúžila ako pasienky pre kone a ovce, ostatná plocha zostala na produkciu sena a senáže. Produkcia zelenej hmoty dosiahla 3 969,8 t, priemerná úroda je 17,7 t/ha. JRK boli zastúpené kukuricou na siláž. Veľmi vlhká jar a dobré podmienky pre škodcov – drôtovcu, mala za následok výpadok jedincov po vzídení. Porasty kukuríc boli nekompletné, úroda zelenej hmoty bola 11,62 t/ha, čo je najmenej za posledné roky. Vyrobili sme 964 t siláže.

Graf č. 2

Ako vidieť z grafu v roku 2013 sme vyrobili 738 t sena, čo je o 88 t menej ako v roku 2012. Celá produkcia bola lisovaná do balíkov a následne uložená do senníkov, ktoré máme po jednotlivých objektoch. Senáže sme v roku 2013 vyrobili najviac 1 996 t, čo je o 785 t viac

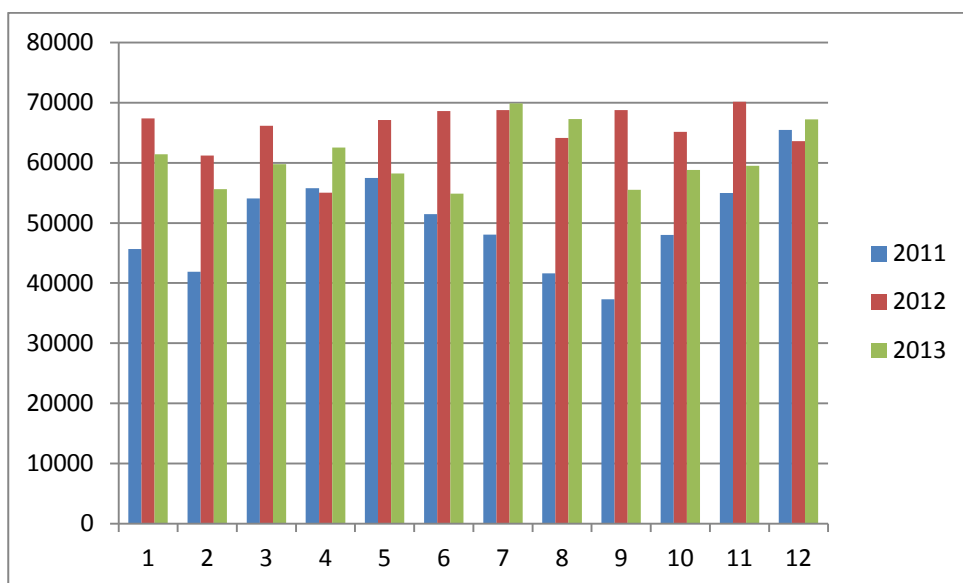
ako v roku 2012. Na výrobu senáže malo vplyv vlhké počasie. Produkcia bola uložená do vakov na objekte Žikava pre potreby HD a oviec a časť produkcie sme lisovali a následne balili do fólie. Balíky sme uložili po jednotlivých objektoch s chovom koní. Siláže sme v roku 2013 vyrobili ku 964 t, čo je takmer polovica oproti roku 2012.

Rok 2013 môžeme hodnotiť v oblasti výroby krmovín ako dobrý až na kukuricu na siláž. Zásoby krmovín po jednotlivých objektoch sú dostatočné, pri HD sa budú musieť upraviť tak kŕmne dávky, aby sme so silážou vystačili do novej úrody.

Hospodárske výsledky na FD Žikava

- Farma dojníc Žikava bola aj v roku 2013 zameraná na chov HD a chov oviec. Postupným odchovom mladých oviec a obnovou základného stáda sme navýšili stav oviec, čím sa nám podarilo zvýšiť produkciu jahniat a ovčieho mlieka, následne syrov. V chove HD sa naďalej venujeme zvyšovaniu produkcie kravského mlieka, intenzívnemu pripúšťaniu kráv a jalovíc, a teda aj kvalitnému odchovu mladého dobytku. V roku 2013 sme začali aj s výkrmom býkov, čím chceme zvýšiť produkciu mäsa a jeho následný predaj.
- Tržby získavame nasledovným spôsobom :
 1. Predaj mliečnych býčkov
 2. Predaj vyradených dojníc ZS a MLHD
 3. Predaj kravského mlieka :
 - a) Predaj mlieka do mliekarni MILSY Bánovce n. Bebravou (730617 L)
 - b) Priamy predaj mlieka v mliečnom automate (39332 L)
 - c) Spracovanie kravského mlieka na salaši (88775 L)
- Uvedeným spôsobom sa za rok 2013 predalo 858724 L kravského mlieka a 10627 ovčieho mlieka v priemernej cene kravského mlieka 0,332 €/L a ovčieho mlieka 0,973 €/L.

Predaj mlieka do mliekarny MILSY v roku 2013 s porovnaním v roku 2011,2012.

- Množstvo predaného mlieka do mliekarny MILSY v roku 2013 nám oproti roku 2012 kleslo o 55386 L, čo bolo spôsobené hlavne vyšším odberom kravského mlieka do salaša na výrobu syra na základe zvýšeného dopytu verejnosti po ovčom a kravskom syre. Zároveň aj potrebou mlieka na výkrm teliat a výkrm býkov, ktorý sme začali približne v polovici roka 2013

	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Predaj MILSY	602 000 L	786 003 L	730 617 L
Predaj automat	63 844 L	370 00 L	39 332 L
Spracované mlieko Salaš	62 816 L	60125 L	88 775 L
Výroba mlieka spolu	728660 L	883128 L	926681 L
Stavy dojníc	119 ks	118 ks	118 ks
Narodené teľatá	110 ks	99 ks	120 ks

- V chove oviec sa v roku 2013 obahnilo 189 ks bahnič, ktorým sa narodilo 292 ks jahniat.

- K zvýšeniu tržieb prispel aj predaj odchovaných jahniat v počte 260 ks. Ostatné jahňatá – jahničky sa zaradili do chovu pre navýšenie stavu oviec v základnom stáde.
- V roku 2013 sme vyrobili približne 6829 kg syra z kravského mlieka a 1634 kg ovčieho syra a bryndze. Na základe stále sa zvyšujúceho dopytu po výrobkoch zo syra plánujeme navýšiť výrobu syrových výrobkov, bryndze a žinčice.
- Pri našich reprodukčných ukazovateľov, kvalitnej výžive a ustajnení, očakávame v roku 2014 zvýšenie stavov dojníc na 135 ks a oviec na 230 ks, tiež množstvo narodených teliat a jahniat.

Zámerom farmy na rok 2014 je neustále zvyšovať produkciu mlieka u kráv a oviec, zvyšovať úžitkovosť jednotlivých kráv a oviec, čím chceme zefektívniť samotnú výrobu či už kravského alebo ovčieho mlieka. V roku 2014 plánujeme aj vytvorenie tzv. vianočného stáda oviec, čím zabezpečíme celoročnú produkciu ovčieho mlieka a produkciu jahniat.

VI.

Udalosti, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia

Po skončení účtovného obdobia roka 2013 až zostavenia účtovnej závierky nenastali žiadne významné skutočnosti, ktoré by nejakým spôsobom ovplyvnili skutočnosti vykázané v účtovnej závierke.

VII.

Informácie o hospodárskej a finančnej situácii podniku za obdobie roka 2013

Tabuľka č. 7

VÝSLEDKY HOSPODÁRENIA VO VYBRANÝCH UKAZOVATEĽOCH

UKAZOVATEĽ v €		Skutočnosť 2011	Skutočnosť 2012	Skutočnosť 2013	Index 13/12
1	Výroba spolu :	913 448	836 485	986 156	1,18
1.1	Tržby z predaja vlastných .výrobkov a služieb	675 806	734 236	819 928	1,17
1.2	Zmena stavu NV	120 920	9 763	87 192	8,93
1.3	Aktivácia	116 722	92 486	79 036	0,85
2	Výrobná spotreba spolu :	893 856	927 561	1 272 251	1,37
2.1	Spotreba materiálu, energií	568 569	570 380	616 447	1,08
2.2	Služby	325 287	357 181	655 804	1,83
3	Pridaná hodnota	19 592	-91 076	-286 095	3,14
4	Osobné náklady spolu :	1 298 065	1 308 781	1 310 639	1,01

4.1	Mzdové náklady	913 872	915 104	913 145	0,99
4.2	Sociálne poistenie	329 110	331 016	338 649	1,01
4.3	Ostatné sociálne náklady	55 083	62 661	58 845	0,94
5	Dane a poplatky	31 921	30 329	30 074	0,99
6	Odpisy DHM a DNM	286 413	272 396	237 412	0,87
7	Tržby z predaja DHM a majetku	26 398	131 377	92 343	0,70
8	ZC predaného DHM a materiálu	8 963	14 208	18 112	1,27
9	Ostatné výnosy z hosp. činnosti	1 572 981	1 628 600	1 838 289	1,13
10	Ostatné náklady na hosp. činnosť	34 494	44 281	41 775	0,94
11	HV z hospodárskej činnosti	-40 885	- 1 094	6 525	5,96
12	Výnosové úroky	3 032	261	36	0,14
13	Nákladové úroky	2 124	458	1 882	4,11
14	Kurzové zisky	0	53	109	2,06
15	Kurzové straty	12	114	175	1,53
16	Ostatné výnosy z fin. činnosti	937	7 350	3 750	0,51
17	Ostatné náklady na fin. činnosť	25 514	4 804	7 170	1,49
18	Mimoriadne výnosy	65 490	0	0	-
19	Mimoriadne náklady	0	0	0	-
20	Daň z príjmov splatná	29	50	7	0,14
21	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	1 063	1 144	1 186	1,04

al Plnenie nákladových položiek

V sledovanom období dosiahli celkové náklady podniku výšku 2 919 497 € . Vyšší nárast nákladov v porovnaní s rokom 2012 bol spôsobený hlavne realizáciou MS 2013 v dvojzápahoch. Na čerpaní nákladov sa podieľala spotreba materiálu a energií výškou 616 447. V položke prijaté služby vo výške 655 804 € tvoria najvyššiu sumu náklady na Ostatné služby vo výške 555 330 € . Je potrebné poznamenať, že podnik na vykonávanie niektorých poľných prác ako je zber obilnín, silážovanie, senážovanie nedisponuje potrebnou technikou , tieto práce realizuje prostredníctvom služieb od iných dodávateľov. Odpisy DNM a DHM vo výške 237 412 € majú klesajúcu tendenciu v porovnaní s rokom 2012. Dôvodom je hlavne nižší nákup investícií spôsobený nedostatkom voľných finančných zdrojov. Podnik prijal v minulosti viaceré racionalizačné opatrenia v personálnej oblasti, čoho dôkazom je postupné znižovanie stavu pracovníkov. Napriek tomu sú osobné náklady jednou z najvyšších položiek prakticky v každom podniku. V roku 2013 dosiahli 1 310 639. Oproti roku 2012 sa takmer nezmenili.

Na čerpaní jednotlivých nákladov sa prejavilo aj zvýšenie cien vstupov do výroby (osivá, hnojivá, chémiá, PHM a hlavne ceny služieb). Toto sú dôležité nákladové položky, ktoré ovplyvňujú výrobu podniku.V roku 2013 bol dočasný nedostatok finančných prostriedkov riešený pomocou kontokorentného úveru z VÚB.

b/ Plnenie výnosových položiek

Národný žrebčín Topoľčianky, š.p. dosiahol v roku 2013 hospodársky výsledok v podobe zisku vo výške 1 186 € po zdanení, pri celkových výnosoch 2 920 683 €. Tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb za sledované obdobie dosiahli výšku 819 928 €, čo predstavuje nárast oproti roku 2012 o 17 %. V štruktúre tržieb mal najväčší podiel predaj mlieka a syrov vo výške 313 249 € a realizácia produktov rastlinnej výroby v hodnote 123 557 €. Významnou zložkou tržieb bol aj predaj služieb v celkovej hodnote 316 791 €. Je pozitívne, že i napriek dlhodobému poklesu realizačných cien koní podnik dosiahol dobré výsledky aj v tejto kategórii tržieb. Rizikom pre rok 2014 v oblasti tržieb hrozba poklesu realizačných cien, hlavne za mlieko.

Celkovo môžeme považovať rok 2013 za úspešný, pretože napriek pretrvávajúcej hospodárskej kríze podnik dosiahol kladný hospodársky výsledok. Podnik plánuje aj v roku 2014 hospodáriť s vyrovnaným hospodárskym výsledkom.

Tabuľka č.8

PREHLAD VYBRANÝCH UKAZOVATEĽOV AKTÍV A PASÍV

UKAZOVATEĽ		Skutočnosť 2011	Skutočnosť 2012	Skutočnosť 2013	Index 13/12
1	Majetok spolu:	3 368 336	3 248 049	3 252 244	1,01
2	Dlhodobý hmotný majetok	1 975 938	1 847 551	1 866 743	1,01
2.1	Pozemky	493 487	493 487	493 487	1,00
2.2	Stavby	1 046 754	1 015 663	1 055 748	1,04
2.3	Samostatné hnuteľné veci	313 519	250 267	217 468	0,87
2.4	Základné stádo	117 735	83 721	79 997	0,96
3	Dlhodobý finančný majetok	11 842	19 192	17 350	0,90
4	Obežný majetok	1 359 294	1 361 569	1 365 750	1,01
4.1	Zásoby	854 711	906 858	1 031 580	1,14
4.2	Materiál	75 088	114 497	151 126	1,32
4.3	Nedokončená výroba	89 195	58 811	60 193	1,02
4.4	Výrobky	305 312	306 732	337 591	1,10
4.5	Zvieratá	384 416	426 018	482 570	1,13
5	Krátkodobé pohľadávky	251 474	229 772	241 007	1,05
5.1	Pohľadávky z obchodného styku	214 550	192 462	204 674	1,06
6	Časové rozlíšenie	21 262	19 737	18 001	0,91
6.1	Náklady budúcich období	20 853	19 737	18 001	0,91
7	Vlastné imanie a záväzky :	3 368 336	3 248 049	3 252 244	1,01
7.1	Vlastné imanie	2 597 145	2 592 288	2 587 874	0,99

7.2	Základné imanie	2 188 774	2 188 774	2 188 774	1,00
7.3	Kapitálové fondy	134 859	134 859	1 141	0,01
7.4	Fondy zo zisku	539 103	533 102	527 502	0,99
7.5	HV za účtovné obdobie	1 063	1 144	1 186	1,04
8.	Závazky	387 676	373 855	484 073	1,29
8.1	Rezervy	54 230	39 399	43 789	1,11
8.2	Dlhodobé záväzky	78 752	69 341	66 600	0,96
8.3	Krátkodobé záväzky : z toho	138 847	149 268	257 837	1,73
8.4	Záväzky z obchodného styku	40 589	47 501	148 674	3,13
9	Časové rozlíšenie	383 515	281 906	180 297	0,64
9.1	Výnosy budúcich období	383 515	281 906	180 297	0,64

a) AKTÍVA:

Celkový majetok podniku dosiahol k 31.12.2012 výšku 3 252 244 €. V porovnaní s rokom 2012 sa hodnota prakticky nezmenila. Z toho dlhodobý hmotný majetok predstavoval hodnotu 1 866 743 € a dlhodobý finančný majetok 17 350 €. Klesajúcu tendenciu zaznamenala kategória Samostatné hnuteľné veci, keď oproti roku 2012 došlo k poklesu o 13 %. Je to spôsobené hlavne zvýšeným odpisom majetku. V roku 2012 podnik obstaral Dlhodobý hmotný majetok v celkovej hodnote 248 540,05 €. V štruktúre Obežného majetku prišlo k zvýšeniu položky materiál o 32 % a zásoby o 14 %. Hlavným dôvodom bolo technické zabezpečenie MS 2013 v dvojzápahoch. Obežný majetok dosiahol ku koncu sledovaného obdobia hodnotu 1 365 750 €. Na krátkodobých pohľadávkach vo výške 241 007 € sa najviac podieľali pohľadávky z obchodného styku vo výške 204 674 €. Oproti minulému roku je to nárast o 6 %. Podnik vynakladal maximálne úsilie na vymáhanie pohľadávok v priebehu roka 2013.

b) PASÍVA :

Vlastné imanie a záväzky ku koncu sledovaného obdobia roka 2013 dosiahli hodnotu 3 252 244 € z toho samotné VI prestavovalo výšku 2 587 874 €, čo je takmer identická hodnota v porovnaní s rokom 2012. Kmeňové imanie podniku v hodnote 2 188 774 € zostalo na rovnakej úrovni ako v predchádzajúcich obdobiach. Celkové záväzky Národného žrebčína Topoľčianky v porovnaní sa v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka zvýšili o 29 % na úroveň 484 073 €. Z toho Dlhodobé záväzky (sociálny fond) dosiahli výšku 66 600 € a rezervy, na nevyčerpané dovolenky a odvody a audit účtovnej závierky 43 789 €. Z krátkodobých záväzkov podstatnú časť tvorili Záväzky z obchodného styku vo výške 148 674 €. V položke Časové rozlíšenie významnú hodnotu predstavujú Výnosy budúcich období v hodnote 180 297 €. Jedná sa o rozpúšťanie Investičných dotácií.

DLHODOBÝ HMOTNÝ MAJETOK ZAKÚPENÝ V ROKU 2013

- Malotraktor Husqarna	-	2 766,87
- Kontajner sanitárny 2 ks	-	9 950,00
- Kontajner kancelársky 2 ks	-	7 400,00
- Drezúrny obdĺžnik 2 ks	-	8 136,67
- Vykurovacie telesá	-	4 709,40
- Rekonštrukcia teplovodného potrubia	-	12 766,27
- Trafostanica Dostihová dráha	-	39 242,56
- Žumpa na Dostihovú dráhu	-	1 982,60
- Septický kontajner 2 ks	-	4 120,00
- Rekonštrukcia príjazdovej cesty DD	-	9 788,23
- Sanitárny kontajner s príslušenstvom	-	9 329,90
- Traktor JD 7820	-	40 000,00
- Rekonštrukcia ubytovne	-	46 024,22
- Rozšírenie vydláždenej plochy	-	2 497,72

SPOLU:

198 714,44

Pre Národný žrebčín Topoľčianky, š.p. bol rok 2013 významný nielen tým, že usporiadal prvý krát v histórii Majstrovstvá sveta v dvojzápahoch, ale aj získaním Certifikátu AA. Tento Certifikát AA zaraďuje podnik medzi stabilné, seriózne a spoľahlivé spoločnosti, ktoré si plnia všetky záväzky a povinnosti voči štátu .

Certifikát je potvrdením pozície Národného žrebčína Topoľčianky na trhu, dôveryhodnosti, stability a serióznosti. Je to silný marketingový nástroj na zvýšenie komunikácie s obchodnými partnermi, investormi, zákazníkmi, konkurenciou, dokonca i zamestnancami a širokou verejnosťou. Vysokým ratingom spoločnosť potvrdzuje svoju výnimočnosť, získava vyššiu dôveryhodnosť v očiach svojich obchodných partnerov, investorov, zákazníkov. Je to ocenenie dlhoročnej poctivej práce zamestnancov podniku, ktorý vydržal tvrdé konkurenčné prostredie.

Certifikát je súčasťou Výročnej správy za rok 2013.

VIII.

Informácie o návrhu rozdelenia zisku resp. umorenia straty

Národný žrebčín Topoľčianky, štátny podnik vykázal za účtovné o obdobie roka 2013 účtovný zisk vo výške 1 185,74 €. Štatutárny orgán štátneho podniku súhlasí s návrhom audítora aby bol zisk 1 185,74 € použitý v plnej výške na krytie straty z minulých rokov.

Národný žrebčín Topoľčianky
štátny podnik
Ing. Michal Horný
Parková 13
951 93 Topoľčianky

Vážená spoločnosť,

Vaša firma prešla hodnotením firiem, ktoré sa vykonáva z hľadiska ich ekonomických výsledkov, z hľadiska pozície na trhu a to ako na území celej krajiny tak v zohľadnení pozície na trhu v rámci regionu a ďalších parametrov (zverejnená účtovná uzávierka za posledné 3 roky, marža, ziskovosť, výška základného kapitálu, dobrá platobná disciplína, počet zamestnancov, zadlženosť a ďalšie ekonomické ukazovatele). Na základe skúseností s hodnotením firiem a pridelením nezávislých ratingov už od roku 1908 bol vypracovaný systém hodnotenia firiem aj na území Slovenska ako medzi poslednými krajinami. Mohli sme sa tak oprieť o výsledky celej skupiny BISNODE a využiť skúsenosti s hodnotením firiem v iných krajinách. Výsledkom hodnotenia firiem je pridelenie Certifikátu. Firmy s najlepšimi výsledkami sú ocenené Certifikátmi v troch úrovniach AAA, AA, A. Certifikáty v úrovni AA dosahuje 5,8% firiem pôsobiach na území Slovenskej republiky.

Aby firma mohla byť certifikovaná, musia byť splnené základné podmienky na samotnú certifikáciu. Vaša spoločnosť na základe splnenia vstupných podmienok prešla hodnotením s výsledným pridelením **Certifikátu AA**.

Získaný **Certifikát AA** radí Vašu spoločnosť medzi stabilné, seriózne a spoľahlivé spoločnosti, ktoré si plnia všetky záväzky a povinnosti voči štátu. Mediálnu podporu projektu certifikovania firiem – prvého nezávislého hodnotenia firiem na území SR – robí mediálny partner Hospodárske noviny. Ďalšie informácie o tomto projekte sú uverejňované na ich stránkach, ako aj v ďalších médiách (Televízia TA3).

Certifikát je potvrdením pozície Vašej firmy na trhu, dôveryhodnosti, stability a serióznosti. Je to silný marketingový nástroj na zvýšenie komunikácie s obchodnými partnermi, investormi, zákazníkmi, konkurenciou, dokonca i zamestnancami a širokou verejnosťou. Vysokým ratingom spoločnosť potvrdzuje svoju výnimočnosť, získava vyššiu dôveryhodnosť v očiach svojich obchodných partnerov, investorov, zákazníkov a zamestnancov. Je to ocenenie pre Vašu firmu, ktorá vydržala tvrdé konkurenčné prostredie. Firmy potrebujú mať istotu, že idú do spolupráce so spoločnosťou, ktorá si plní svoje záväzky.

Certifikát v podobe zarámovaného diplomu (pre firmy so zahraničnými obchodnými partnermi je dodávaný aj v cudzích jazykoch) zvyšuje dôveryhodnosť firmy. Rovnako aktívne logo na firemnej internetovej prezentácii zvýši záujem o spoločnosť. Na USB kľúči dodaný certifikát môže byť použitý na firemných reklamných materiáloch, cenníkoch a podobne.

Veríme, že získaný certifikát správne podporí činnosť Vašej spoločnosti a Vaše podnikanie bude úspešné.

S pozdravom

V Trenčíne, dňa 27.11.2013

BISNODE SLOVENSKO s.r.o.
M. R. Štefánika 379/19, 911 60 Trenčín
IČO: 35840404, IČ DPH: SK2020262706 ④
Milan Seliak
Obchodný riaditeľ

2012 CERTIFIKÁT

Hodnotenie vysokej dôveryhodnosti

Národný žrebčín „Topolčianky“ štátny podnik

IČO 31447708

patrí do skupiny spoločností s Hodnotením najvyššej dôveryhodnosti v Slovenskej republike.
Spoločnosť splnila najprísnejšie kritériá spoľahlivosti a stability na trhu, a preto patrí do
exkluzívnej skupiny 5,8 % slovenských firiem, ktoré môžu používať certifikáciu AA ako symbol
vysokého ratingového hodnotenia.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'LSM'.

Milan Seliak
Country manager Bisnode

Mediálny partner **HOSPODÁRSKE NOVINY**
OBSAH ROZHODUJE

VIII.

Informácie o návrhu rozdelenia zisku resp. umorenia straty

Národný žrebčín Topoľčianky, štátny podnik vykázal za účtovné o obdobie roka 2013 účtovný zisk vo výške 1 185,74 €. Štatutárny orgán štátneho podniku súhlasí s návrhom audítora aby bol zisk 1 185,74 € použitý v plnej výške na krytie straty z minulých rokov.

IX.

Vybrané ukazovatele finančnej analýzy

1. Ukazovatele likvidity:

- Okamžitá likvidita je meradlom krátkodobej platobnej schopnosti. Je to pomer voľne použiteľných peňažných prostriedkov a okamžite splatných záväzkov. Ideálna hodnota ukazovateľa je 1

Okamžitá likvidita = 0,36

- Bežná likvidita je pomer najlikvidnejšieho majetku + inkasovateľné pohľadávky a krátkodobých záväzkov. Pre tento ukazovateľ je odporúčaná hodnota 1 – 1,5

- **Bežná likvidita = 1,29**

- Celková likvidita je meradlom dlhodobej platobnej schopnosti. Je to pomer obežného majetku a krátkodobých záväzkov. Odporúčaná hodnota pre tento ukazovateľ je od 1,5 – 2,5.

- **Celková likvidita = 5,29**

2. Ukazovatele rentability:

- Rentabilita vlastného imania /ROE / určuje či vložený kapitál prináša dostatočný výnos. Je to pomer účtovného zisku a vlastného imania.

$$\text{ROE} = \frac{\text{účtovný zisk}}{\text{vlastné imanie}} \times 100 = 0,05 \%$$

- Rentabilita výnosov / RV / je pomer účtovného zisku oproti výnosom.

$$RV = \frac{\text{účtovný zisk}}{\text{výnosy}} \times 100 = \mathbf{0,04 \%}$$

- Rentabilita tržieb / ROS / z hľadiska posudzovania výnosnosti sú z výnosov najdôležitejšie tržby.

$$ROS = \frac{\text{účtovný zisk}}{\text{tržby}} \times 100 = \mathbf{0,13 \%}$$

- Rentabilita nákladov : $RN = \frac{\text{účtovný zisk}}{\text{náklady}} \times 100 = \mathbf{0,04 \%}$

3. Ukazovatele zadlženosti:

- Ukazovateľ samofinancovania = $\frac{\text{vlastné imanie}}{\text{majetok spolu}} \times 100 = \mathbf{79,57 \%}$

vyjadruje koľko % majetku kryjú vlastné zdroje.

- Celková zadlženosť podniku = $\frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{celkový kapitál}} \times 100 = \mathbf{14,88 \%}$

Vyhotovil:

Predkladá:

Ing. Štefan Kubica
ekonomický námestník

Ing. Michal Horný, PhD.
riaditeľ Národného žrebčína Topoľčianky, š.p.

Overenie výročnej správy

Predložená výročná správa je zrozumiteľná a jednoznačná, informuje o vývoji, výkonnosti a súčasnom postavení š.p.. Uvedené ekonomické údaje v plnom rozsahu nadväzujú na výsledky účtovnej závierky k 31.12.2013 /Súvaha, Výkaz ziskov a strát/.

Osobitne sú v Správe uvedené základné údaje o spoločnosti, predmet podnikania, údaje o majetku, výsledky účtovnej závierky k 31.12.2013. Dôležitou časťou je Finančno – ekonomická analýza podniku.

Rizikové oblasti organizácia predpokladá v dodržaní kvality výrobkov, úrovni tržieb a v znižovaní prevádzkových nákladov.

Očakávaný vývoj na rok 2014 je potrebné dodržať minimálne na úrovni roku 2013. Finančnú situáciu je potrebné udržať tak, aby š.p. bol schopný hrať svoje záväzky.

**Národný žrebčín, š.p.
Parková 13
Topoľčianky**

**Ing. Augustín Gíman, PhD.
auditor č. 230**

